

ITÁLIE JE KOLÉBKOU EVROPSKÉ VĚDY. DNES LÁKÁ TAKÉ ČESKÉ INOVÁTORY

> Věda spojená s uměním a stavitelstvím má v Itálii ohromnou tradici. Řím a další města jsou už od starověku spojována s významnými mysliteli, filozofy, vědci, astronomy, vynálezci a staviteli. Renesanční Itálie dala základ evropské vědě a řada myslitelů i vynálezců pocházela také v novověku právě z Apeninského poloostrova.

V renezanční Itálii se rovněž podařilo unikátním způsobem skloubit vědu a umění. Leonardo da Vinci je toho nejlepším příkladem. Věda, astronomie, stavitelství a umění měly vždy podporu významných a bohatých italských rodů, jako byly Medici, Farnese, Borgia nebo Borghese, které svými financemi zásadním způsobem přispěly k rozvoji evropské vzdělanosti a vědy.

Česko-italské vazby

Na italském trhu se dnes rýsují nadějné příležitosti také pro české technologické firmy, tuzemské vědce a výzkumníky – i vzhledem ke skutečnosti, jakým významným ekonomickým a obchodním partnerem se jihoevropská země pro Česko stala. Z hlediska vývozu je Itálie naším pátým největším zahraničním trhem, loni činil objem českého exportu 9,5 miliardy eur.

Potenciál dalšího růstu vzájemného obchodu je nadále značný v řadě sektorů, zvláště pak v obranném průmyslu, letectví, kosmickém průmyslu, energetice a dopravě. Velké příležitosti se rodí také právě ve vědeckotechnické spolupráci. Na italském trhu úspěšně působí řada českých firem, jako jsou Škoda Auto, Škoda Transportation, CZ Loko a energetická skupina EPH, která je zde prostřednictvím své dceřiné společnosti EP Produzione pátým největším producentem elektrické energie. Holding Czechoslovak Group vlastní významnou muniční továrnu Fiocchi Munizioni.

>> Věda spojená s uměním má v Itálii ohromnou tradici. Leonardo da Vinci je toho nejlepším příkladem. FOTO: ISTOCK

Velký zájem o italský trh i vědu

O obchod s Itálií je mezi českými firmami značný zájem. Velvyslanectví ČR v Římě to vidí například i na počtu dotazů ohledně chystaných podnikatelských misí a účasti na veletrzích. Itálie je také významný referenční trh. Pokud se zde firma úspěšně etabluje, má dobré předpoklady vstoupit i do dalších zemí. Důležitou roli hraje také skutečnost, že Italové jsou vynikající obchodníci s kontakty po celém světě. Obchod s Itálií zkrátka nelze brát jen jako čistě bilaterální relaci.

Šance tuzemských exportérů a investorů se snaží podpořit také Italsko-česká smíšená obchodní a průmyslová komo-

ra, která rozvíjí spolupráci s podnikatelským svazem Confindustria a s federací Confindustria Est Europa, zaměřenou na posílení italských podnikatelských vazeb ve východní Evropě.

Zástupci českých podnikatelů letos v Itálii jednali mimo jiné o spolupráci v železničním a automobilovém průmyslu, významným tématem pro výzkumníky a byznysmeny se staly také další příležitosti v kosmickém oboru. Čeští poslanci zase přímo na místě podpořili rozvoj vztahů s italskými výzkumnými institucemi, jako jsou Národní laboratoř Gran Sasso pod stejnojmennou horou, která patří k největším podzemním centřům pro výzkum fyziky částic na světě, >

nebo Národní institut nukleární fyziky (INFN) ve Frascati.

INFN provádí teoretický a experimentální výzkum v oblasti jaderné fyziky. Staví se zde první zařízení evropského projektu EuPRAXIA pro vývoj plazmových urychlovačů. Konsorcium EuPRAXIA vybralo české výzkumné centrum ELI Beamlines Facility v Dolních Břežanech pro umístění laserem poháněného plazmového urychlovače. Pracoviště EuPRAXIA v ELI má přinést vědecké, technologické a ekonomické výhody Česku a přispět k posílení konkurenceschopnosti Evropy v oblasti výzkumu laserového plazmatu.

Itálie dobývá vesmír

Itálie má nový zákon o kosmické ekonomice, jehož cílem je mimo jiné podpořit rozvoj malých a středních podniků, inovativních startupů i mezinárodní spolupráce. Země plánuje během pěti let dokončit satelitní systém pro bezpečné komunikace. Bude se jednat o rozsáhlou satelitní konstelaci, při jejíž budování se otevrou příležitosti také pro české firmy, které se již v jihoevropské zemi úspěšně prezentovaly svými technologiemi.

Národní konstelace satelitů zajistí italskému průmyslu a celé zemi technologickou nezávislost, bezpečnou komunikaci a nové tržní příležitosti. Národní konstelace satelitů předpokládá posílení italského dodavatelského řetězce od velkých společností, jako jsou Leonardo, Thales Alenia Space, Telespazio, Avio a Sitael, až po malé a střední podniky i výzkumná centra.

Noc vědců v Římě

Česká věda se letos v září úspěšně prezentovala na „Noci vědců“ v Římě – konkrétně na společném stánku Českého centra Řím, Velvyslanectví ČR v Římě a Ústavu technické a experimentální fyziky (ÚTEF) Českého vysokého učení technického. Noc vědců je v Itálii velmi známá a medializovaná akce pro popularizaci vědy, výzkumu a technických i přírodních oborů, které se účastní tisíce zájemců včetně dětí a studentů. Česko letos dostalo exkluzivní možnost se této akce zúčastnit a prezentovat se jako vyspělá země se špičkovou vědeckou základnou.

ÚTEF na akci představil praktické výsledky svého výzkumu v částicové a jaderné fyzice, jako jsou detektory radiace pro Mezinárodní vesmírnou stanici, Evropskou kosmickou agenturu, NASA a italskou společnost D-Orbit. Český stánek navštívily stovky lidí, kterým zástupci ÚTEF vysvětlovali vesmírnou radiaci a funkci přístrojů.

Nové tanky a bojová vozidla

Obchodní příležitosti pro řadu subdodavatelů, včetně výrobců z Česka, bude představovat rozsáhlý projekt velkých zbrojovek Leonardo a Rheinmetall. Tyto společnosti zakládají společný podnik zaměřený na vývoj a výrobu nových tanků a pásových bojových vozidel pro italskou armádu.

ITALSKÁ EKONOMIKA

Meziroční srovnání

Vývoj HDP (predikce 2025)	+ 0,5%
Vývoj spotřebitelských cen (září 2025)	+ 1,8%

Další údaje

Míra nezaměstnanosti (srpen 2025)	6,0%
Bilance běžného účtu platební bilance vůči HDP (predikce 2025)	+1,3%
Saldo veřejných rozpočtů vůči HDP (predikce 2025)	- 3,3%
Úrokové míry (10leté vládní obligace)	+ 3,3%

Zdroj: The Economist, Economist Intelligence Unit, Haver Analytics

Společný podnik se sídlem v Itálii bude hlavním dodavatelem a systémovým integrátorem v programech hlavního bojového tanku Panther a nové platformy Lynx pro bojový systém obrněné pěchoty. Rheinmetall má k dispozici základní technologii, na které může stavět finální montážní linky, homologační testy i dodavatelské činnosti. V rámci logistické podpory se počítá s italským podílem ve výši 60 %. Pro italskou armádu se očekává dodávka zhruba 550 tanků a bojových vozidel pěchoty. Cílem je samozřejmě i vývoz do dalších zemí, které projeví zájem o spolupráci.

Víceúčelový letoun šesté generace

Japonsko, Velká Británie a Itálie se dohodly na vytvoření společné organizace GIGO s centrálou v Londýně pro vývoj

víceúčelového bojového letounu šesté generace GCAP. Ten od roku 2035 nahradí letoun Eurofighter Typhoon. Na vývoj a výstavbu bojového systému se počítá s výdaji ve výši několika desítek miliard eur. Lídrem za Itálii v programu GCAP bude Leonardo, za Velkou Británii BAE Systems a za Japonsko Mitsubishi Heavy Industries. Každý z těchto hráčů přebírá třetinový podíl ve společném podniku.

Kromě Leonarda se do programu zapojí italské společnosti MBDA Italia, ELT Elettronica, Avio Aero a rovněž malé a střední podniky z leteckého a kosmického průmyslu. Avio Aero je podobně jako společnost GE Aviation Czech součástí skupiny GE Aerospace. Účast v programu GCAP má Itálii zaručit technologickou a průmyslovou suverenitu a rozvoj.

Itálie věnuje velkou pozornost kybernetické bezpečnosti – odvětví, v němž se

>> **Itálie se může pochlubit také tradičním leteckým průmyslem.**

ILUSTRAČNÍ
FOTO: ISTOCK

>> **Noc v Římě – není divu, že inspirovala také vědce.**

FOTO: ISTOCK

firmy se však dokáží s podobnými výzvami vypořádat – jsou inovativní, kreativní a spolehlivé. Mezi odvětví, která dnes považují zahraniční společnosti za nejslibnější, patří digitální ekonomika, vesmírný průmysl, doprava nebo energetika. Itálie má rozsáhlou výzkumnou základnu s velkým zájmem o mezinárodní spolupráci a řada italských institucí už s Českem spolupracuje.

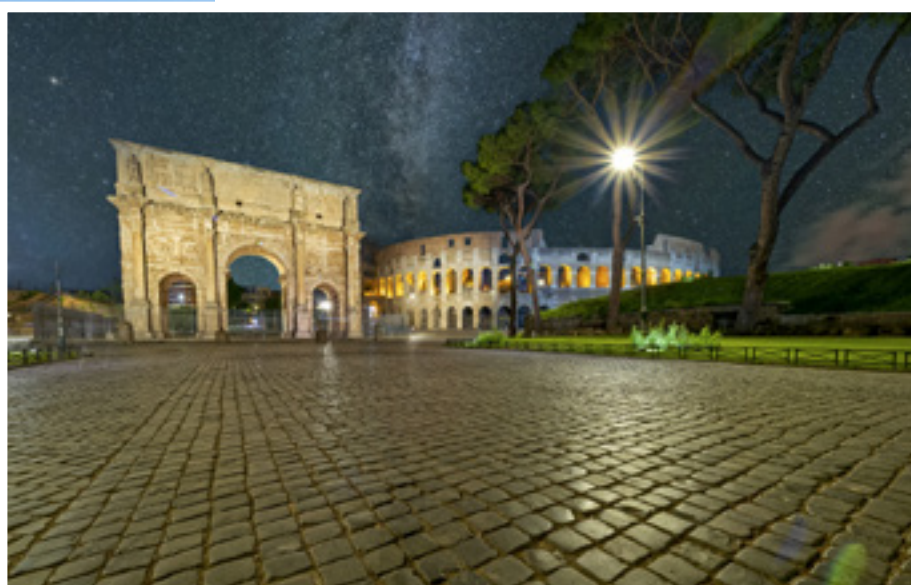
Cílem Velvyslanectví ČR je maximálně pomáhat českým firmám i výzkumným institucím – zájem o konzultace přímo na úřadě, přes videokonferenci, po tele-

také rýsují rozsáhlé možnosti pro spolupráci českých a italských firem. Letos v červnu se v prostorách Velvyslanectví ČR v Římě uskutečnily prezentace tří úspěšných českých technologických společností – Phonexia, Eago Systems a Tovek, které se zaměřují na problematiku kybernetické bezpečnosti a na obranné a bezpečnostní technologie. Na italské straně byly zastoupeny špičkové italské společnosti Leonardo, Thales Alenia Space a Telespazio, stejně jako malé a střední firmy. O řešení českých firem se zajímali také zástupci bezpečnostních složek – pobřežní stráž, policie a Úřadu pro kybernetickou bezpečnost.

Italské plány pro Afriku

Řím se chce maximálně podílet na realizaci evropského programu rozvojové spolupráce Global Gateway a za prioritní oblast považuje Afriku. Italové tam mají velké ambice řídit infrastrukturální projekty, v rámci nichž by směřovaly investice do dopravy, digitalizace, energetiky a zemědělství.

Itálie navíc realizuje vlastní ambiciózní Plán Mattei, jehož cílem je utvářet strategii pro Afriku v nadcházejících letech a posílit pozice italských firem na tomto kontinentu. Také zde jsou prioritou rozsáhlé infrastrukturální projekty, při jejichž realizaci se

naskytnou příležitosti pro řadu dodavatelů z dalších zemí, včetně Česka.

Země Apeninského poloostrova dále společně s Německem a Rakouskem mimo jiné připravuje projekt vodíkového jižního koridoru, který by měl vést z Alžírsko a Tuniska přes Sicílii a pevninskou Itálii do Německa, Rakouska a Švýcarska. Pro přepravu vodíku, který má hrát významnou roli v energetice budoucnosti, bude možné v Itálii ze 60 % využít stávající plynové potrubí, což ale stále znamená nezanedbatelné investice do nové infrastruktury. Ve stadiu úvah je také vodíkový koridor ze Saúdské Arábie přes Egypt a podmořským potrubím do Itálie.

Náročný trh

Itálie je náročný trh jak z hlediska ceny, tak z hlediska kvality. Mnohé české

fonu nebo emailu je vždy vítán. Nadále chceme rozvíjet teritoriální diverzifikaci obchodu – naším cílem je podpořit také spolupráci s jižními regiony Itálie, kde je značný prostor pro český vývoz, ale třeba i pro průmyslovou spolupráci.

Pro Itálii je charakteristické velké množství malých a středních průmyslových podniků. Je vhodné si udělat důkladný průzkum trhu, zejména na veletrzích, a vyhledávat obchodní zástupce, kteří mají trh skvěle zmapovaný. Každým rokem se v Miláně koná veletrh Forum Agenti právě na vyhledání obchodních zástupců. Jejich role má v zemi dlouhodobou tradici a mohou být klíčovými partnery pro aktivity na zdejším trhu.

**PETR HAVLÍK, ekonomický diplomat
ANDREA NIMMERFROHOVÁ,
ekonomická specialista,
Velvyslanectví ČR v Římě** <>